

Musings: About literacy in general and multiliteracy in particular

Kontemplacije: O pismenosti općenito i multipismenosti ponaosob

Tefko Saračević, Ph.D.

Distinguished Professor Emeritus
School of Communication and Information
Rutgers University, New Brunswick, New Jersey, USA

Prijevod s engleskog: Zvonimir Bulaja

Introduction

The title begins with the word: Musings. In itself the term describes the purpose of this write-up. It is not an article in any scientific sense, but a really brief reflection and personal meditation about the meaning and application of a set of terms that are increasingly used in library and information science, aimed at describing an activity that librarians and other

Uvod

Naslov počinje riječju: *kontemplacije*. Sam po sebi, taj pojam opisuje i svrhu ovog teksta. Ovo nije članak u znanstvenom smislu, nego zapravo kratka refleksija i osobna meditacija o smislu i primjeni skupa pojmova koji se sve više koriste u knjižnicama i u informacijskoj znanosti, čiji je cilj opisati jednu aktivnost kojom bi se knjižničari i drugi informacijski stručnjaci

information specialists ought be engaged in, or at least worry about.

The objectives are to provide several sources, all accessible through the Web, where these activities, multiliteracy in particular, are discussed and can be used for further exploration by interested readers. Suggestion: we all need to muse about literacy.

A bit of history

Concerns about information literacy first began in the United States, starting with library instruction, also referred to as bibliographic instruction, at the end of 19th and beginning of 20th century. It transformed into information literacy by the end of 1980s (Behrens, 1994).

By the start of this millennium, efforts in information literacy be-

trebali baviti, ili barem o njoj razmišljati.

Cilj nam je pružiti nekoliko izvora – svi su dostupni preko Weba – gdje se raspravlja o toj aktivnosti, a osobito o multipismenosti, koje zainteresirani čitatelji mogu koristiti za daljnje istraživanje. Naš je prijedlog: svi moramo kontemplirati o pismenosti.

Malo povijesti

Razmatranja o informacijskoj pismenosti započela su najprije u Sjedinjenim Državama, počevši s knjižničarskom obukom, koja se ponekad nazivala i bibliografskom obukom, krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Ona se transformirala u informacijsku pismenost krajem 1980-tih (Behrens, 1994.).

Do početka ovog milenija, bavljenje informacijskom pismenošću

came a global phenomenon, involving many institutions all over the world, many national and international organizations, great many international conferences and meetings, and many international declarations (Horton, 2007). Today, information literacy is a global concept and effort, way above any one nation or country.

Let's go back to the United States. Fueled by emerging challenges resulting from great changes in information technology and rapid increase in available information the Association of College and Research Libraries (ACRL) (a division of the American Library Association – ALA) issued a landmark report, including standards, about information literacy considering it “a survival skill in the Information Age” (ACRL, 1989). The report also defined information lit-

postalo je globalni fenomen koji je obuhvatio brojne institucije širom svijeta, mnoge nacionalne i međunarodne organizacije, jako mnogo međunarodnih konferencija i skupova i mnogo međunarodnih deklaracija (Horton, 2007.) Danas je informacijska pismenost globalni koncept i tema koja daleko nadilazi bilo koju naciju ili zemlju.

Vratimo se u Sjedinjene Države. Potaknuta nadolazećim izazovima koji su posljedica velikih promjena u informacijskoj tehnologiji i sve bržim rastom količine dostupnih informacija, Udruga sveučilišnih i istraživačkih knjižnica (Association of College and Research Libraries, ACRL) – ogranak Američke udruge knjižnica (American Library Association – ALA), objavila je znameniti izvještaj koji uključuje i standarde, o informacijskoj pismenosti, smatrajući je “vještinom nužnom za preživ-

eracy in personal and behavior terms: "To be information literate, a person must be able to recognize when information is needed and have the ability to locate, evaluate, and use effectively the needed information." This (and similar) definitions emphasizing personal orientation were widely used ever since. A variety of educational efforts aimed at creating and enhancing information literacy skills followed, not only in the United States, but in many other countries, as well documented by a UNESCO report authored by Horton (2007).

In 2007, another ALA organization, the American Association of School Librarians (AASL) issued their own Standards for "the 21st century learner", oriented specifically for schools from K (kindergarten) to 12 grade. (AASL, 2007).

ljavanje u informacijskom dobu" (ACRL, 1989.) Taj je izvještaj također definirao informacijsku pismenost u personalnim i bihevioralnim terminima: "Da bi bila informacijski pismena, osoba mora znati prepoznati kada joj je neka informacija potrebna i imati sposobnost locirati, vrednovati i učinkovito koristiti potrebnu informaciju". Ova definicija (i njoj slične), koja naglašava osobnu orijentaciju, od tada je u širokoj primjeni. Uslijedili su različiti obrazovni napori čiji je cilj stvaranje i unapređenje informacijske pismenosti, ne samo u SAD-u, nego i u brojnim drugim zemljama, što je dobro dokumentirano u UNESCO-vom izvještaju čiji je autor Horton (2007.)

Godine 2007. još je jedna organizacija u sastavu ALA, Američka udruuga školskih knjižničara (American Association of School Librarians – AASL), izdala svoje Standarde za

These standards still hold – includes a colorful brochure that can be downloaded illustrating efforts to reach students.

After some two years of intensive debate, even acrimony, in 2015, ACRL replaced the 1989 standards and issued a new framework for information literacy, oriented toward colleges and universities. (ACRL, 2015). Information literacy is re-defined as follows:

“Information literacy is the set of integrated abilities encompassing the reflective discovery of information, the understanding of how information is produced and valued, and the use of information in creating new knowledge and participating ethically in communities of learning.”

“obrazovanje 21. stoljeća”, koji su usmjereni upravo na škole, od K (vrtićkog) uzrasta do 12. razreda (AASL, 2007.) Ti standardi još uvijek “drže vodu” – uključuju i ilustriranu brošuru koja se može preuzeti na Internetu, te ilustrira načine na koje se može doći do učenika.

Nakon oko dvije godine intenzivnih rasprava, čak vrlo žučnih, ACRL je izmijenio standarde iz 1989. godine i objavio novi okvir za informacijsku pismenost, koji je namijenjen fakultetima i sveučilištima (ACRL, 2015.). Informacijska pismenost redefinirala se na sljedeći način:

“Informacijska pismenost je skup integriranih sposobnosti koje obuhvaćaju misaono otkrivanje informacija, razumijevanje načina na koje se informacije proizvode i vrednuju, te korištenje informacija u stvaranju novih znanja i etič-

The report also includes the concept of metaliteracy, not defined but dealt about in this way:

“Metaliteracy demands behavioral, affective, cognitive, and metacognitive engagement with the information ecosystem.”

The debate continues.

All kinds of literacies

In addition to information a variety of literacies are proposed or discussed, but rarely, if ever, defined. Included is metaliteracy, discussed above.

“Information literacy” became an umbrella term, encompassing many different activities and names, such as: computer literacy;

kom sudjelovanju u obrazovnim zajednicama.”

Taj izvještaj sadrži također i pojam metapismenosti, koji se ne definira, nego ga se objašnjava na sljedeći način:

“Metapismenost podrazumijeva bihevioralni, afektivni, kognitivni i metakognitivni odnos s informacijskim sustavom.”

Ova rasprava se nastavlja.

Sve vrste pismenosti

Pored informacijske pismenosti, postavlja se pitanje i raspravlja se i o najrazličitijim drugim vrstama pismenosti, ali ih se rijetko, ako uopće, definira. Tu spada i metapismenost o kojoj se gore raspravlja.

“Informacijska pismenost” postala je “pojam-kišobran” koji pokriva mnoge različite aktivnosti i

digital literacy; network literacy; information resource literacy; research literacy; library skills; critical thinking skills; media literacy; information ethics, and so on... Connotations, concentrations differ but the basic concept is still information literacy.

At times, this involves showing the users skills needed to use the Internet effectively and how to navigate the information jungle in general. In other words, the very pragmatic content of information literacy is in constant flux – a problem that must be reckoned with from the start.

ima brojne nazive, kao što su: računalna pismenost, digitalna pismenost, mrežna pismenost, pismenost u vezi informacijskih resursa, istraživačka pismenost, knjižnične vještine, vještine kritičnog mišljenja, medijska pismenost, informacijska etika, i tako dalje... Konotacije i fokusi se razlikuju, ali je osnovni koncept i dalje informacijska pismenost.

S vremena na vrijeme, uključuju se i ističu i one vještine koje korisnici moraju imati da bi mogli učinkovito koristiti Internet i da bi općenito bili u stanju kretati se informacijskom džunglom. Drugim riječima, vrlo pragmatični sadržaj informacijske pismenosti u stalnoj je mijeni – što je problem koji se mora imati u vidu od početka.

Multiliteracy

The concept of multiliteracy evolved separately from library and information science. Its roots are in pedagogy. Although full of professional jargon, Blattner and Fiori (2012) provide an excellent summary of the literature on multiliteracy, together with an experiment they conducted focusing on social media. Here is one of their key general observation:

“Being ‘literate’ traditionally meant to be able to read and write; however in modern society that definition has expanded. Our reliance on technological means of communication and especially Web 2.0 tools has dramatically impacted the way individuals interact and socialize with one another. Research-

Multipismenost

Pojam multipismenosti razvio se izvan knjižnica i informacijske znanosti. Njegovi su korijeni u pedagogiji. Premda uz dosta stručnog žargona, Blattner i Fiori (2012.) daju odličan sažetak literature o multipismenosti, zajedno s eksperimentom kojega su proveli usredotočivši se na društvene medije. Evo jedne od njihovih ključnih općih primjedbi:

“Biti ‘pismen’ tradicionalno je značilo biti u stanju čitati i pisati. Međutim, u suvremenom društvu ta se definicija proširila. Naše oslanjanje na tehnološki napredna sredstva za komunikaciju, osobito na Web 2.0 alate, dramatično je utjecalo na način na koji pojedinci stupaju u interakciju i međusobno se socijali-

ers noted more than a decade ago that computer use was changing the concept of literacy, particularly in terms of the conventions individuals must be familiar with in order to be considered 'literate'."

In Conclusion

Instead of my own conclusions, I will simply quote from a web site *New Learning* run by Kalantzis & Cope (2015) and providing not only discussion and literature reviews, but also practical pedagogical advice through videos:

"The term 'Multiliteracies' refers to two major aspects of language use today.

The first is the variability of meaning making in different cultural, social or domain-specific contexts. These differ-

ziraju. Istraživači su već prije više od desetljeća primijetili da korištenje računala mijenja koncept pismenosti, osobito što se tiče konvencija s kojima pojedinci moraju biti upoznati da bi ih se smatralo 'pismenima'."

Zaključak

Umjesto vlastitih zaključaka, poslužit ću se citatom s Web stranice *New Learning* koju uređuju Kalantzis i Cope (2015.) i koja sadrži ne samo rasprave i recenzije literature, nego također i praktične pedagoške savjete predstavljene putem videa:

"Pojam 'multipismenosti' odnosi se na dva važna aspekta upotrebe jezika u današnje vrijeme.

Prvi je varijabilnost značenja koje on ima u različitim kulturnim, društvenim kontekstima ili u

ences are becoming ever more significant to our communications environment.

This means that it is no longer enough for literacy teaching to focus solely on the rules of standard forms of the national language. Rather, the business of communication and representation of meaning today increasingly requires that learners are able figure out differences in patterns of meaning from one context to another. These differences are the consequence of any number of factors, including culture, gender, life experience, subject matter, social or subject domain and the like. Every meaning exchange is cross-cultural to a certain degree.

The second aspect of language use today arises in part from the characteristics of the new in-

specifičnim domenama. Te razlike postaju još važnije u našem komunikacijskom okružju.

To znači da se za podučavanje pismenosti više nije dovoljno usredotočiti samo na pravila standardnih formi nacionalnog jezika. Dapače, posao komunikacije i reprezentacije značenja danas zahtijeva da učenici budu sposobni shvatiti razlike u obrascima značenja između različitih konteksta. Te razlike su posljedica brojnih čimbenika, uključujući kulturu, spol, životno iskustvo, temu, društvenu ili subjektivnu domenu, i sličnog. Svaka razmjena značenja je do određenog stupnja trans-kulturalna. Jedan drugi vid suvremene upotrebe jezika javlja se dijelom zbog karakteristika novih informacijskih i komunikacijskih medija. Značenje se proizvodi na

formation and communications media. Meaning is made in ways that are increasingly multimodal—in which written-linguistic modes of meaning interface with oral, visual, audio, gestural, tactile and spatial patterns of meaning.

This means that we need to extend the range of literacy pedagogy so that it does not unduly privilege alphabetical representations, but brings into the classroom multimodal representations, and particularly those typical of the new, digital media. This makes literacy pedagogy all the more engaging for its manifest connections with today's communications milieu. It also provides a powerful foundation for a pedagogy of synaesthesia, or mode switching”.

načine koji su sve više multimodalni – kod kojih se pisani jezični modusi značenja sučeljavaju s oralnim, vizualnim, zvučnim, gestualnim, taktilnim i spacijalnim obrascima značenja.

To znači da moramo proširiti opseg pedagogije po pitanju pismenosti tako da on više ne privilegira neopravdano samo alfabetske reprezentacije, nego tako da u učionicu uvede multimodalne reprezentacije, a osobito one koje su tipične za nove, digitalne medije. To podučavanje pismenosti čini sve zahtjevnijim, zbog njegove očevidne povezanosti s današnjim komunikacijskim miljeom. To također osigurava čvrste temelje jednoj novoj pedagogiji sinestezije, odnosno 'prebacivanja' između različitih modusa.”

References / Izvori

American Association of School Librarians – AASL. (2007). Standards for the 21st century learner. Retrieved from:

<http://www.ala.org/aasl/standards-guidelines/learning-standards>

Association of College and Research Libraries – ACRL (1989). Presidential Committee on Information Literacy: Final Report. Retrieved from:

<http://www.ala.org/acrl/publications/whitepapers/presidential>

Association of College and Research Libraries – ACRL (2015). Framework for information literacy for higher education. Retrieved from

<http://www.ala.org/acrl/standards/ilframework>

Behrens, S.J. (1994), A conceptual analysis and historical overview of information literacy. *College & Research Libraries*, 55(4), 309-322. Retrieved from:

http://crl_55_04_opt.pdf

Blattner, G. and Fiori M. (2011). Virtual social network communities: an investigation of language learners' development of sociopragmatic awareness and multiliteracy skills. *CALICO Journal*, 29(1), 24-43. Retrieved from

<https://journals.equinoxpub.com/index.php/CALICO/article/view/22965/18971>

Horton, F.W. Jr (2007). Understanding information literacy: A primer. Information Society Division, Communication and Information Sector Paris: UNESCO. Retrieved from:

<http://unesdoc.unesco.org/images/0015/001570/157020e.pdf>

Kalantzis, M. & Cope, B. (2015) Multiliteracies: Expanding the scope of literacy pedagogy. Retrieved from <http://newlearningonline.com/multiliteracies>

